

หัวข้อวิจัย : การวิเคราะห์ภูมิปัญญาการใช้กลบท คำภาษาไทยถิ่นใต้
สำนวนไทยที่ปรากฏในบทหนึ่งตระกูลของหนังสือ อรมุต
ชื่อผู้วิจัย : นายเกษม ขนานแก้ว
สถาบัน : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ปีการศึกษา : ๒๕๔๘

เลขทะเบียน.....	132701
วันที่.....	3 ก.พ. 2549
เลขเรียกหนังสือ.....	๗๑.5 ๗5๕๗

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาภูมิปัญญาการใช้กลบทที่ปรากฏในบทหนึ่งตระกูลของหนังสือ อรมุต ๒) เพื่อศึกษาภูมิปัญญาการใช้คำภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในบทหนึ่งตระกูลของหนังสือ อรมุต ๓) เพื่อศึกษาภูมิปัญญาการใช้สำนวนไทยที่ปรากฏในบทหนึ่งตระกูลของหนังสือ อรมุต โดยศึกษาจากบทหนึ่งตระกูลของหนังสือ อรมุต จำนวน ๘๒ เรื่อง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

๑) ภูมิปัญญาการใช้กลบทที่ปรากฏในบทหนึ่งตระกูลของหนังสือ อรมุต พบว่ามีการใช้กลบทที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา ๑๖ ชนิด เช่น กลบทกบเต้น ต่อยหอย กลบทนาครินทร์ กลบทสะบัดสะบั้ง กลอนสี่ กลอนสามห้า กลบทอักษรรินทร์ กลบทนาครินทร์แปลง กลบทว้าวพันหลักแปลง เป็นต้น

๒) ภูมิปัญญาการใช้คำภาษาไทยถิ่นใต้ พบว่ามีการใช้คำภาษาไทยถิ่นใต้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทไม่น้อยกว่า ๑๘๒ คำ เช่น แพ้รู้ กุบ เบ็ดหัว เสดสา อ้อร้อ ชับ เปลว ยิก ล้อคอ ยกพาย แหก หวาก หลอน พ้อไอ้หมา ดักคู่เคี่ยม แยกคู่ตี รายนาย หุยมหายม น้ำบุงคู บอง หมั่งเหม เฒ่าเท่าค่อมือ คลด เป็นต้น

๓) ภูมิปัญญาการใช้สำนวนไทย ที่ปรากฏในบทหนึ่งตระกูลของหนังสือ อรมุต พบว่ามีการใช้สำนวนไทยที่หลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทไม่น้อยกว่า ๒๐๗ สำนวน เช่น กงเกวียนกำเกวียน กรวดน้ำคว่ำขัน ข้าวใหม่ปลามัน คมในฝัก งมเข็มในมหาสมุทร ดีวัวกระทบคราด น้ำกลิ้งบนใบบอน งูเห่ากับชวานา จระเข้ขวางคลอง จับปลาสองมือ จับนกก่อนโค่นต้นไม้ จับปลายังไม่ได้หัว เป็นต้น

Title of the Research : An Analytical Study on *Nang Chin Oramut's* Intellectuality in the Use of *Kollabot* , Southern Dialect and Thai Rhetoric in His Shadow Plays

Name of the Researcher : Kasem Khanarb - kaew

Institute : Songkhla Rajabhat University

Academic Year : 2005

Abstract

The three purposes of this research were 1. To study *Nang Chin Oramut's* Intellectuality in the use of *Kollabot* (jingle) in his shadow plays, 2. To study *Nang Chin Oramut's* Intellectuality in the use of Southern dialect, 3. To study *Nang Chin Oramut's* Intellectuality in the use of Thai rhetoric. The research focused on *Nang Chin Oramut's* 82 plays. The results of the study were as follow:

1) Intellectuality in the use of *Kollabot*: *Nang Chin Oramut* used different kinds of *kollabot* for different subjects. Sixteen *kollabot* were found, some of them were *kollabot kob-ten-toy-hoy*, *kollabot narkboriphan*, *kollabot sabad-sabing*, *klon si*, *klon sam-ha*, *kollabot arksorn-boriphan*, *kollabot narkboriphan-plang*, *kollabot wour-pan-lak-plang* and etc.

2) Intellectuality in the use of Southern dialect: More than 382 words of Southern dialect were found in appropriate contexts, some of them were *pae-ru*, *kub*, *bed-hua*, *sed-sa*, *or-ro*, *chab*, *plaew*, *yik*, *lor-kor*, *yok-piey*, *haek*, *wark*, *lorn*, *por-al-ma*, *dak-du-diam*, *yang-tu-ti*, *rai-mai*, *yum-yam*, *nam-bu-du*, *bong*, *mang-mae*, *taw-tao-ko-mue*, *klod* and etc.